

solonapeve in 2 klavirski skladbi. Med zbori se odlikujeta pred vsem dražestni, blagoglasno in ljubko doneči mešani zbor »Žitno polje« in čvrsti, krepki moški zbor »Pevski poziv«, dve pevskim zborom prav priporočani skladbi. Za klavir podaje isti skladatelj paradno koračnico Sundečičevo, glasečo posebno v triu slovanski značaj in lepo sesanjano, klavirski spretno pisano salonsko mazurko, za pevce soliste pa nežen albumski list. Pozornost vzbuja Jos. Pavčič s tremi mešanimi zbori »Žanjice«, »Sam« in »Njega ni«. V njih se javlja skladateljski talent, življenski krepka, jasno in nepopačeno čuteča individualnost. Pavčičevi zbori in Gerbičevo »Žitno polje« nadkriljujejo po svojem karakterizovanju vse druge zборе v »Glasb. Zori« kot priznanja vredne glasbene ilustracije. Eden sam zbor »Poslancu« je uvrstil L. Pahor; umetni konstrukciji te skladbe z lepimi detajli je podložen kar najmanje, posebno ne moškemu zboru pristoječe besedilo o otročiču, pošiljajočem po oblačku pozdrave svoji mami. Besedilu neprimerni so tudi Juvančev »Pastir« in mali zbori Lebana, Bartla in Vande, prazni harmonizacijski poskusi diletantov brez skladateljske ambicije. Čeprav priprosta, sta prijetnejaj veselega vtiska Hladnika mešani zbor »Bleškemu jezeru« in Sachsa mešani zbor »Vijolični vonj«. Nestor slovenskih skladateljev, dr. B. Ipavic, je poslal »Podoknico« za bariton iz opere »Teharski plemiči« in »Je pa davi slanica pala«, dva izmed svojih priljubljenih samospevov, in lep kvartet »Kaj ne, da čuden sem«. Skladatelj prostejšega poleta je Jos. Procházka, ki je podal blesteči solonapev »Tak si lepa«. — oe —

Upodabljaljoča umetnost.

Groharjevi sliki za dva stranska oltarja cerkve na Brezjah (izloženi v Katoliškem domu ob novem letu).

Groharjevo delo res zasluži priznanja in pohvale, ne glede le na to, da zadošča pobožnemu čutu in zahtevam resnosti in vzvišenosti, brez katerih lastnosti umotvor ne spada v cerkev, ampak tudi z obče umetniškega stališča.

Iznajdba obeh predstav je originalna, poleg tega pa tudi jasna in srečno izumljena. Prizor je razumljiv na prvi pogled. Osebe so resnične in verjetne, njih gestus se popolnoma strinja s prizorom, in slikar jim je vdahnil neko ogrevajočo ljubeznivost in milobo. Kristus na podobi sv. Antona Puščavnika kaže pri vsej tolažilni prijaznosti vendar vzvišeno dostojnost in v milobi resnost in starček puščavnik osrečeno zaupljivost rešitelju iz silnih muk skušnjavca. Izrazita je tudi podoba sv. Antona Padovanskega, v kateri je običajni prizor (Marija podaja svetniku dete Jezusa), pa vendar originalno predstavljen.

Sliki sta dekorativni in vplivata na oko ugodno ne glede na predmet predstave; svetlobo je slikar prav premišljeno zbral v bližini središča podobe v glavnem delu prizora in jo srečno pojemajoč speljal nizdol in v strani. N. pr. je razpeljava svetlobe doli po rdeči obleki Kristusa posebno srečna, ker je tako diskretne izvršbe, da se namen nikakor ne vriva, ampak oko le blagodejno napeljuje h glavni stvari.

Kolorit (sestava in izpeljava barv) je sicer živ, vendar je podvržen predstavi in ji služi v povzdigo, posebno v podobi sv. Antona Puščavnika. Podobi svedočita o odločnem talentu za sestavo (kompozijo), kakor tudi o umetniški

zmožnosti in spretnosti, ki je dospela do lepe stopinje, vendar pa ni še povsem dovršena. Pred podobama se prav dobro čuti, za katere dele je slikar uporabljal študije po prirodi, za katere ne, t. j. kateri kažejo površnost in nedovršenost ter marsikatero pomanjkljivost. Mojstrsko dovršenost, s kakršno se ponša danes po pravici obilo, obilo slikarjev vsakovrstne stroke, doseči se da edino po vestnem in izbirčnem uporabljanju prirode.

Gosp. Grohar je zdaj zopet v Monakovem, da izvrši med drugim novo naročilo, sliko za veliki oltar farne cerkve v Ribnici. Društvo za krščansko umetnost, ki posreduje o naročilih in ima cerkveno umetnost takorekoč v svojih rokah, je z veseljem in z velikim zanimanjem sprejelo ta novo vzdigajoči se talent pod svoja krila, in to po vsej pravici, ker sme o prihodnjih njegovih delih pričakovati isto in tudi občinstvo, ki se zanima za slikarstvo, ne le naštetih vrtilin, ampak tudi one resnobe v dovršenosti brez pomanjkljivosti ali površnosti, katere kvarijo (dobrohotnim) poznateljem vtisk in vsled katerih nekateri prezirajo vse vrline, zametavajo brezkritično celi umotvor.

I. Franke.

Razstava avstro-ogrskih umetnikov v Peterburgu. Proti koncu minulega leta se je otvorila v ruski prestolnici ob Nevi razstava avstro-ogrskih slikarjev in kiparjev. Zastopani so bili Čehi, Poljaki in Hrvati. Izmed Hrvatov so bili tisti znani umetniki, čijih dela smo videli lani na razstavi v »Umetniškem domu«. Ruski listi so se opetovano laskavo izražali o lepih umotvorih avstro-ogrskih Slovanov. Ko pa smo čitali poročilo o tej razstavi, prišli so nam nehote Krilanovi verzi na misel: »Vsi so prišli, vsi so prišli«, samo — Slovence spet ni bilo nobenega na razstavi. Ali res nima nobeden slovenski slikar ali kipar ničesar poslati na kako razstavo? Ali so naši umetniki tako skromni, da rajši doma skrivajo svoje umotvore, nego da bi jih pokazali svetu? *

Glediška akademija na korist pokojninskemu fondu za slovenske dramske igralce ljubljanskega gledališča se je vršila na večer 17. februarja t. l. v »Narodnem domu«. Na programu so bile deklamatorske, pevske in dramske točke, ki so jih izvajali skoro vsi udje naše drame in opere. Vzpored je bil v obče srečno sestavljen, in so vsi deklamatorji, igralci ter pevci in pevke imeli s svojimi umetniškimi nalogami najlepši uspeh. Glediško akademijo, prvo te vrste v Ljubljani, je bilo obiskalo mnogobrojno in izbrano občinstvo iz Ljubljane in okolice. Po dokončanem vzporedu je bila svobodna zabava, ogledovanje jako originalne gledališke šaljive razstave, rokovnjaške krčme, orfeja itd. Glediška akademija ni uspela samo z umetniškega, ampak tudi s finančnega stališča — česar se od srca veselimo. Saj je res skrajni čas, da se kaj poskrbi za ostarele dramske igralce in igralke, ki, žal, že itak ne morejo biti pri nas presijajno plačani. Ako hočemo, da se nam razvije drama, treba bo skrbeti za stalno in dobro plačane igralce in igralke. V tem slučaju bo pa treba misliti tudi na nekak penzijski zaklad. Seveda, če človek pomisli, da je treba visokega kapitala, ki bi dajal dovolj obresti za razne penzije in podpore onemoglim ali obolelim članom naše drame, bi morali skoro dvomiti, da bi se dalo pri nas kaj takega